

STOCKHOLM
NORRLANDSGATAN 21
BOX 1711
111 87 STOCKHOLM, SWEDEN

GÖTEBORG
ÖSTRA HAMNGATAN 16
BOX 2235
403 14 GÖTEBORG, SWEDEN

MALMÖ
SÖDERGATAN 22
BOX 4291
203 14 MALMÖ, SWEDEN

HELSINGBORG
SÖDRA STORGATAN 7
BOX 1384
251 13 HELSINGBORG, SWEDEN

FRANKFURT
BOCKENHEIMER LANDSTRASSE 51-53
60325 FRANKFURT AM MAIN, GERMANY

BERLIN
MAUERSTRASSE 83-84
10117 BERLIN, GERMANY

MOSCOW
ROMANOV DVOR BUSINESS CENTRE
ROMANOV PER. 4
125009 MOSCOW, RUSSIA

ST. PETERSBURG
SINGER HOUSE
NEVSKY PROSPECT 28
191186 ST. PETERSBURG, RUSSIA

SHANGHAI
UNIT 7, 25TH FLOOR, PLATINUM
NO. 233 TAICANG ROAD, LUWAN DISTRICT
SHANGHAI 200020, CHINA

HONG KONG
SUITES 3313-3317, 33RD FLOOR
JARDINE HOUSE, 1 CONNAUGHT PLACE
CENTRAL, HONG KONG, CHINA

BRUSSELS
IT TOWER
AVENUE LOUISE 480
1050 BRUSSELS, BELGIUM

NEW YORK
101 PARK AVENUE
NEW YORK NY 10178, USA

WWW.MANNHEIMERSWARTLING.SE

ETT NYHETSREV FRÅN
MANNHEIMER SWARTLING

JULI 2009

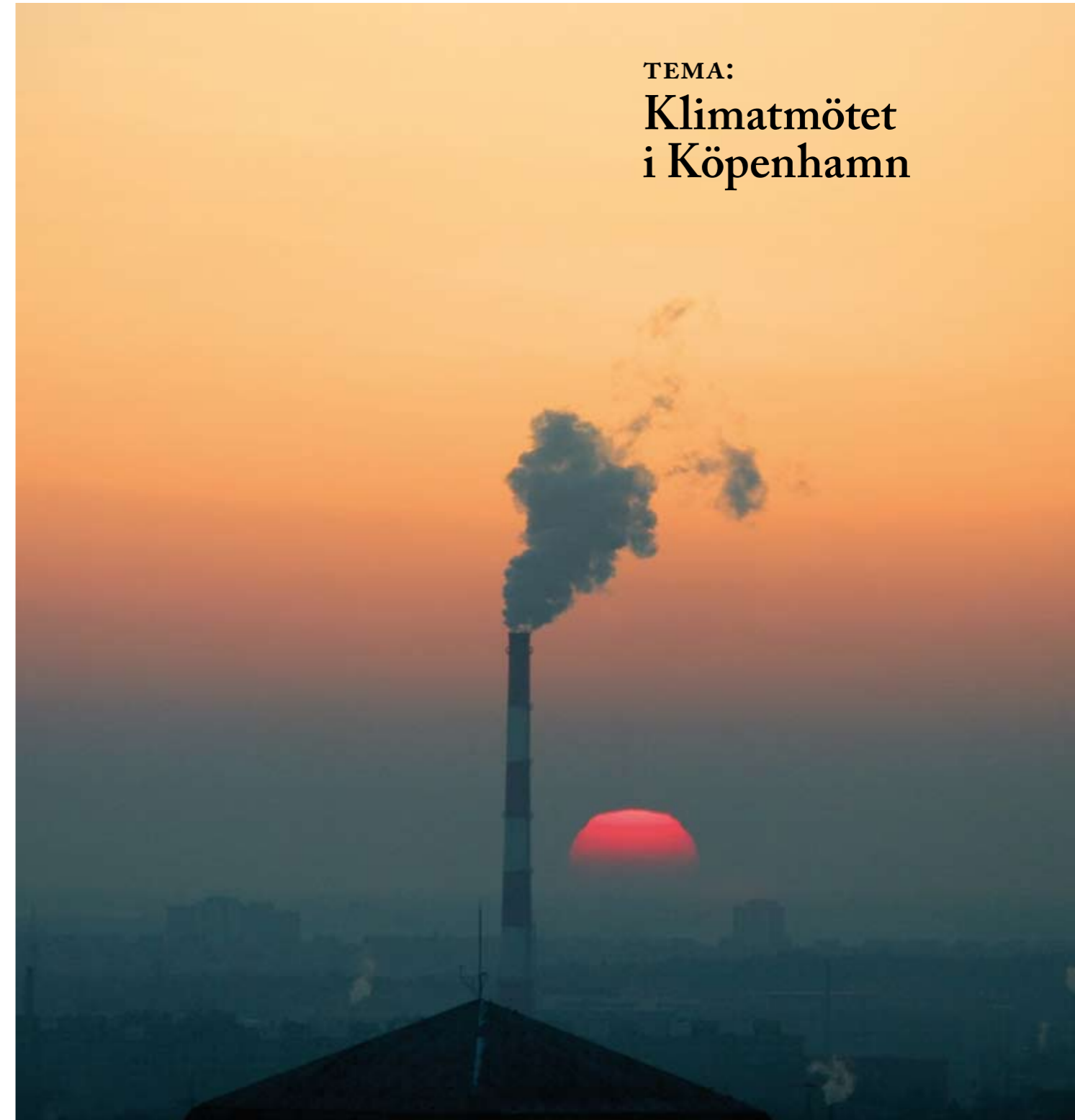
Miljöaffärer

TEMA:
**Klimatmötet
i Köpenhamn**

Mannheimer Swartling är Sveriges ledande affärsjuridiska advokatbyrå. Genom att kombinera juridisk spjutspetskompetens med branschkunskap erbjuder vi våra klienter kvalificerad affärsjuridisk rådgivning med stort mervärde. Vi är en fullservicebyrå med omfattande internationell verksamhet och uppdrag över hela världen. Byrån omsätter 1,2 miljarder kronor och har ca 650 anställda. För beställning av Miljöaffärer vänligen kontakta eve@msa.se

 **MANNHEIMER
SWARTLING**

 **MANNHEIMER
SWARTLING**

Ledare

Kyotoprotokollets dagar är nu räknade. Världens länder måste därför träffa en ny klimatöverenskommelse och förhandlingarna för att så skall ske är redan i full gång. Slutförhandlingarna kommer att äga rum vid klimatmötet i Köpenhamn i december i år och resultatet av dessa kommer att få stor betydelse för Sverige, Europa och Världen. Mannheimer Swartling kommer att noga bevaka vad som händer och resultatet därav, men vi vill redan nu göra våra klienter och vänner uppmärksamma på de möjligheter och risker som står på spel. Vi har i detta nummer valt att ge våra läsare en inblick i de förhandlingar som förs och försöka belysa de frågor som kommer

att få särskild betydelse i Köpenhamn. Har ni frågor som rör klimatmötet i Köpenhamn är ni förstås varmt välkomna att höra av er till oss. Vi ska göra vårt yttersta för att besvara era frågor.

**TREVLIG
LÄSNING!**

**PER MOLANDER
MÅRTEN TAGAEUS
BO HANSSON**

**ANSVARIG UTGIVARE
ADVOKAT MÅRTEN TAGAEUS**
031-355 16 88, mta@msa.se

**REDAKTION
ADVOKAT MÅRTEN TAGAEUS
ASSISTENT EVA LERNMYR**

**KONTAKTPERSONER
ADVOKAT PER MOLANDER,
STOCKHOLM**
08-595 064 84, pmo@msa.se

**ADVOKAT MÅRTEN TAGAEUS,
GÖTEBORG**
031-355 16 88, mta@msa.se

**ADVOKAT BO HANSSON,
MALMÖ**
040-698 58 38, bha@msa.se

FOTO
Andreas Lind
Joachim Lundgren

**NYHETSBRIVET UTGES
I INFORMATIONSSYFTE
OCH ÄR INTE ATT BETRAKTA
SOM JURIDISK RÅDGIVNING.
NYHETSBRIVET FÅR CITERAS
MED ANGIVANDE AV KÄLLA.**

Vad händer på Köpenhamns-mötet?

I december i år anordnas en tolv dagar lång FN-klimatkonferens i Köpenhamn. Kyotoprotokollet löper ut vid utgången av år 2012 och en ny klimatöverenskommelse behövs för att hantera klimatfrågan. Många hoppas därför att de närmare 200 länder som deltar i konferensen ska kunna komma överens om fortsatta och strängare utsläppskrav. Sedan Kyotoprotokollet antogs år 1997 har insikten om klimatförändringarna ökat avsevärt, fler länder är beredda att acceptera uppoffringar och ett mycket större intresse visas för klimatfrågorna. De flesta länder är överens om att det nya klimatavtalet måste vara mycket mer långtgående än Kyotoprotokollet och att utsläppstak måste gälla även i stora länder som USA, Kina och Indien. Avtalet behöver dessutom omfatta frågor om klimatbistånd, kostnader för anpassningar till klimatförändringar samt satsningar på tekniköverföring från rikare till fattigare länder. Den stora utmaningen är därför inte längre att få länderna att inse behovet av åtgärder utan att nå en överenskommelse om hur de nödvändiga uppoffringarna ska fördelas mellan länderna. En viktig skiljelinje går mellan industri- och utvecklingsländer och gäller fördelningen av ansvar och kostnader mellan dessa.

STAFFAN LÖWHAGEN
SNL@MSA.SE

Köpenhamnsmötetets påverkan på svensk industri

Medlemsländerna inom EU uppfyller sina åtaganden enligt Kyotoprotokollet, bl.a. genom EU:s handelssystem för utsläppsrätter (EU-ETS). Handelssystemet omfattar vissa industrisektorer och från och med år 2012 även flyget. Vi har tagit pulsen på Svenskt Näringsliv för att höra hur organisationen förbereder sig inför Köpenhamnsförhandlingarna.

Birgitta Resvik, energi- och klimatexpert på Svenskt Näringsliv, poängterar att ledstjärnan i ett internationellt klimatavtal måste vara att minska utsläppen där mest miljönytta fås för pengarna. För näringslivet är konkurrensneutralitet nyckeln till ett effektivt avtal. Ett framtida regelverk får inte leda till att konkurrenskraften för svenska företag snedvrids till förmån för industri från andra länder.

Många svenska företag arbetar i dag på en global marknad. Svenskt Näringsliv ser att upprättandet av EU-ETS är det enskilt viktigaste steget som har tagits för klimatarbetet. Nästa steg är att länka ihop systemet med andra handelssystem. Målet bör vara att skapa ett globalt handelssystem. Investeringar i länder med mindre utvecklad miljöteknik uppnås lättast genom en global handel med utsläppsrätter, vilket också skapar konkurrensneutralitet, påpekar Birgitta Resvik.

”Målet bör vara att skapa ett globalt handelssystem. Investeringar i länder med mindre utvecklad miljöteknik uppnås lättast genom en global handel med utsläppsrätter, vilket också skapar konkurrensneutralitet”

Inför mötet i Köpenhamn är det få som tror att avancerade utvecklingsländer som Kina och Indien kommer att anta bindande utsläppsmål. Detta kan medföra att konkurrensutsatta företag i utsläppsreglerade regioner flyttar till oreglerade regioner. Svenskt Näringsliv förordar en lösning genom s.k. sektorsavtal med avancerade utvecklingsländer. En sådan lösning innebär att de avancerade utvecklingsländerna antar bindande utsläppsmål för sina globalt konkurrensutsatta industrier, t.ex. cement-, pappers-, massa- och stålindustrin.

EU har i dag åtagit sig att reducera utsläppen av växthusgaser med 20% inom unionen till år 2020, jämfört med 1990 års nivåer. Inom EU diskuteras nu att höja åtagandet till 30%. Birgitta Resvik påpekar att näringslivet stödjer EU:s målsättning men menar att EU:s kriterier för när växlingen från 20% till 30% ska ske är för vaga. Enligt EU ska höjningen ske om jämförbara minskningar görs av andra utvecklade länder och att de ekonomiskt sett mer avancerade

utvecklingsländerna bidrar på lämpligt sätt utifrån ansvar och förmåga. Svenskt Näringsliv vill ha tydligare kriterier för när EU ska justera sina mål uppåt. Detta bör ske först när samtliga utvecklade länder åtar sig jämförbara och bindande utsläppsminskningar. Avancerade utvecklingsländer som Kina och Indien måste också delta, om inte med bindande utsläppsreduceringar så i vart fall med klara politiska målsättningar för att reducera sina utsläpp. Även övriga utvecklingsländer måste föra upp klimatfrågan på den politiska agendan och börja arbeta med t.ex. energieffektivisering.

PER MOLANDER
PMO@MSA.SE
TOMAS FJORDEVIK
TOF@MSA.SE

Per Hallström – Vägen till ett nytt klimatavtal

Per Hallström, tidigare Mannheimer Swartling, numera jurist på miljödepartementets rättsenhet, berättar om arbetet inför Sveriges ordförandeskap i EU och vägen till ett nytt klimatavtal i Köpenhamn.

DEN 1 JULI 2009 TOG SVERIGE ÖVER ORDFÖRANDESKAPET I EU FÖR ETT HALVÅR FRAMÖVER. UNDER SAMMA PERIOD KOMMER KLIMATMÖTET I KÖPENHAMN ATT ÄGA RUM. VILKEN BETYDELSE KOMMER DETTA ATT FÅ?

– Sverige har sedan länge haft en pådrivande roll i klimatfrågan och har internationellt sett en hög ambitionsnivå för att minska utsläppen av växthusgaser. Under klimatmötet i Köpenhamn kommer vi inte bara att företräda oss själva utan framförallt att representera EU, som i dessa sammanhang ”talar med en röst”. Det innebär att Sverige har till uppgift att ena EU:s medlemsstater i arbetet att nå en bra klimatuppgörelse.

VILKA KOMMER ATT BLI DE AVGÖRANDE FRÅGORNA TROR DU?

– Några avgörande frågor inför Köpenhamn är hur åtagandena ska utformas, utsläppsminskningarna m.m. finansieras samt skogsfrågorna hanteras. Inom varje område finns dessutom en mängd delfrågor. Det är inte bara fråga om vilka utsläppsminskningar som ska ske utan även hur dessa skall beräknas och vilka länder som ska omfattas. Parallellt pågår en diskussion om hur vi ska finansiera åtaganden, teknikutveckling och åtgärder för anpassning till klimatförändringarna. Frågan om vilka styrmedel som skall användas för att nå målen är också viktig. Med tanke på att avskogningen beräknas stå för närmare 20% av de globala utsläppen kommer en annan viktig fråga bli att hitta mekanismer för att minska skövlingen och öka återplantering av skog.

KLIMATMÖTET I BONN HAR PRECIS AVSLUTATS. KAN MAN REDAN NU SE NÅGRA TENDENSER PÅ VAD VI KAN FÖRVÄNTA OSS AV KÖPENHAMN?

– Vi befinner oss i ett intressant skede just nu. Alla frågor ligger på bordet och det är först nu som det

”Det finns vissa som menar att de inte längre har råd att minska utsläppsnivåerna medan andra, som USA:s president Barack

Obama, argumenterar för klimatarbetet som en möjlighet att skapa tillväxt.”

börjar röra på sig i förhandlingarna. Det är svårt att bedöma i vilken utsträckning den pågående lågkonjunkturen kan påverka utgången. Det finns vissa som menar att de inte längre har råd att minska utsläppsnivåerna medan andra, som USA:s president Barack Obama, argumenterar för klimatarbetet som en möjlighet att skapa tillväxt. Det är tänkbart att vi får se en liknande överenskommelse som Kyotoprotokollet men det kan lika gärna komma något helt nytt. Att

handelssystemet kommer att finnas kvar i någon form är dock troligt. Oavsett hur nästa klimatavtal utformas kommer det att få stor betydelse för stater, företag och slutligen den enskilde individen och det finns därför goda skäl att följa höstens arbete noggrant.

ANNA ÅKERLUND
AAD@MSA.SE

ERFARENHET:

Tings- och hovrättstjänstgöring 1998-2002
LL.M. Heidelbergs Universitet 2001
Biträdande jurist/advokat, Mannheimer Swartling, 2002-2006
Adjungerad ledamot, Miljööverdomstolen, 2005 (tjänstledig från MSA)
Miljöjurist, Naturvårdsverket, 2007-2008
Departementssekreterare, Miljödepartementet, 2009

Överföringsmekanismerna före och efter Köpenhamn

EU är idag beroende av import av fossila bränslen. Detta ger otrygghet ur flera aspekter. Stora prisfluktuationer ger störningar i medlemsstaternas ekonomier. Ur säkerhetspolitisk synvinkel är det otillfredsställande att vara beroende av icke EU-länder. Sådana omständigheter, jämte problemen med växthuseffekten, ligger bakom EU:s strävan att bygga ut vindkraften och andra förnyelsebara energikällor i stor skala.

Framtidens stora vindkraftsparker inom EU kommer att byggas till havs – i Östersjön och i Nordsjön – med landanslutningar till flera medlemsländer. Sverige har med sina utsjöbankar, belägna i Sveriges ekonomiska zon, d.v.s. på internationellt vatten, goda möjligheter att bygga stora vindkraftsparker till havs. Den svenska regeringen har hittills godkänt två sådana pågående projekt som ännu inte har uppförts, nämligen Kriegers flak respektive Stora Middelgrund. Problemet idag är att dessa projekt är olönsamma. Att projekten inte genomförs är egentligen ett större problem för EU än för Sverige, eftersom Sverige i princip redan är självförsörjande på el och har en i princip fossilfri energiproduktion. Svenska skattebetalare respektive elkonsumenter har alltså inget intresse av att subventionera vind-el som skulle kunna ersätta fossil-el i Danmark eller Tyskland.

”Att projekten inte genomförs är egentligen ett större problem för EU än för Sverige, eftersom Sverige i princip redan är självförsörjande på el och har en i princip fossilfri energiproduktion.”

Kyotoprotokollet ska omförhandlas i Köpenhamn i december. Protokollet innehåller s.k. överföringsmekanismer, som bygger på att gränsöverskridande projekt under vissa förutsättningar belönas med utsläppskrediter som kan säljas eller bytas ut mot utsläppsrätter. Överföringsmekanismerna kan alltså användas för att delfinansiera verksamheter som direkt eller indirekt reducerar utsläpp av växthusgaser, såsom delfinansiering av stora vindkraftprojekt på internationellt vatten. Dock finns inget land som är intresserat av att släppa till utsläppskrediter

för utsläppsminskningar som sker i ett annat land. Om stora vindkraftparker på internationellt vatten levererar el till minst två EU-länder, borde de samlade utsläppsminskningarna som uppkommer i dessa länder ändå kunna räknas projektet tillgodo. Detta skulle kunna ske om medlemsstaterna avsatte en viss procent av sina utsläppsrätter till EU som kunde omvandla dem till utsläppskrediter, vilka i sin tur kunde delfinansiera sådana projekt.

Sverige är idag en av de medlemsstater som betalar mest i avgift till EU, netto. Vi har gentemot EU gjort långtgående åtaganden för att bygga ut andelen förnyelsebar energi till år 2020. På grund härav och då vi alltså har ovanligt bra förutsättningar att bygga stora vindkraftparker till havs, har vi all anledning att på Köpenhamnsmötet i december verka för en översyn av överföringsmekanismerna.

BO HANSSON
BHA@MSA.SE
MALIN BENGTTSSON
BEM@MSA.SE

EG-miljörätt – Förnybar energi och ekonomisk tillväxt

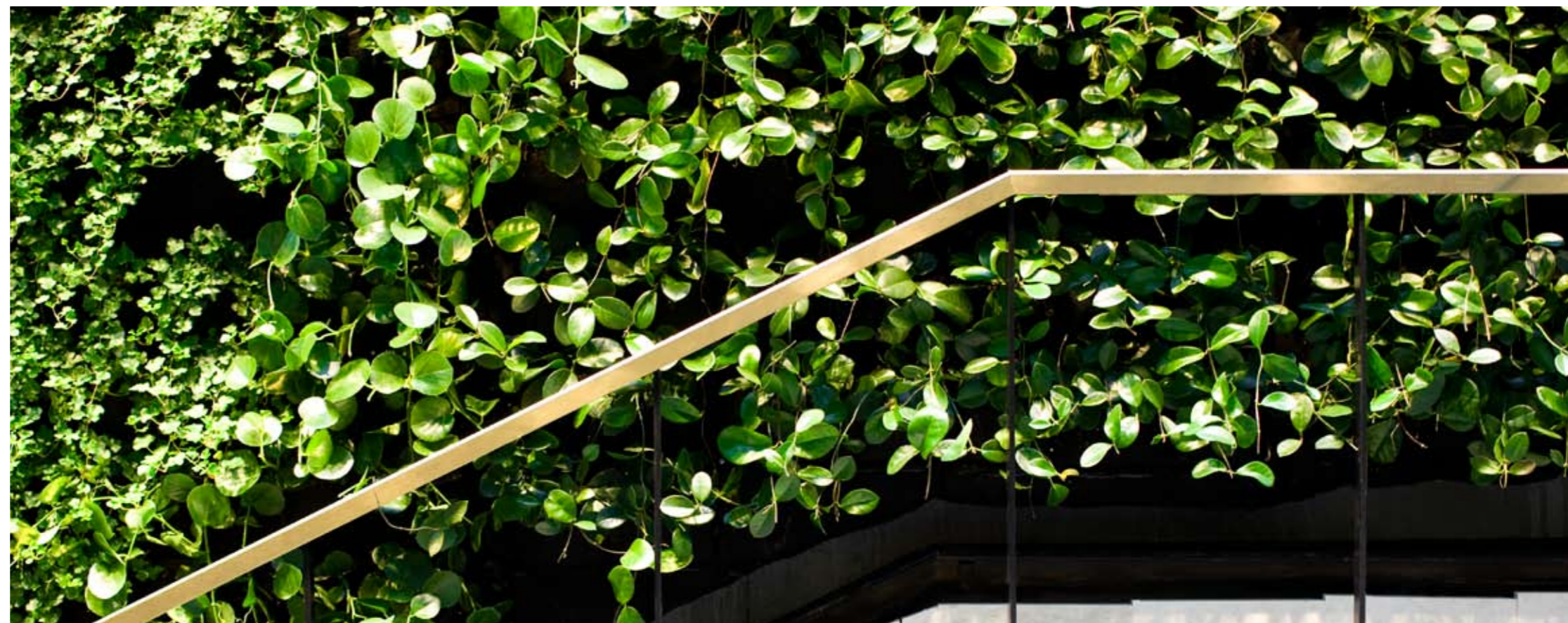
En viktig prioritering för EU är att de internationella klimatförhandlingarna i Köpenhamn i slutet av 2009 blir en framgång. Målet med EU:s klimatpolitik är att begränsa den globala temperaturökningen till mindre än två grader jämfört med läget innan industrialiseringen.

I EU:s klimat- och energipaket fastslås bindande mål för att till år 2020 skära ner utsläppen av växthusgaser till 20% under 1990 års nivåer och öka andelen förnybar energi till 20%. Europa är den första regionen i världen som genomför så långtgående och rättsligt bindande klimat- och energimål. Vid en internationell överenskommelse, där andra industriländer gör motsvarande åtaganden, är EU villigt att gå längre och minska utsläppen av växthusgaser med 30%.

EU:s klimat och energipaket trädde i kraft i slutet av juni i år och ska därefter implementeras i

medlemsstaterna. Detta medför möjligheter till ekonomisk tillväxt inom sektorn för förnybar energi, särskilt i de senast tillkomna medlemsstaterna. Enligt en färsk studie som utförts på uppdrag av EU-kommissionen förväntas implementeringen av paketet medföra att cirka 410 000 nya jobb skapas inom framförallt solenergi, vindkraft till havs och andra generationens biobränslen. Även globalt ökar andelen förnybar energi och investeringarna har mer än fyrdubblats på fyra år.

FELICIA TERENIUS
FTE@MSA.SE

Klimatmötets betydelse för alternativa drivmedel

Antalet bilar och transporter ökar i en rasande fart, inte minst i Kina och Indien, vilket har lett till att utsläpp från transportsektorn är ett av de snabbast växande klimathoten i världen. Just transportsektorns minskade utsläpp är därför en av de frågor som kommer att vara i fokus när världens länder samlas i Köpenhamn i höst.

Lyckligtvis finns redan idag flera alternativa drivmedel – etanol, el, natur- och biogas, vätgas och bränslecellsteknologi. Dessa alternativa drivmedel är alla möjliga dellösningar på problemet. En fråga som måste lösas är hur snabbt vi skall lyckas anpassa världsekonomin och existerande strukturer till användandet av dessa alternativa drivmedel. Att enas om konkreta mål är ett första steg. För att en förändring skall ske måste också målen av minskade utsläpp nås.

Ett sätt att nå målen är att begränsa den mängd koldioxid nyttillverkade bilar får släppa ut per kilometer. Detta är redan på gång inom EU. Ett annat sätt kan vara att låta handeln med utsläppsrätter omfatta även transportsektorn. En möjlig lösning är att övriga stater anammar Sveriges modell av ekonomiska styrmedel, såsom beskattning utifrån fordonets drivmedel och koldioxidutsläpp. Ekonomiska styrmedel skapar incitament till förändring hos både företag och enskilda.

Vad som är säkert är att höstens klimatmöte kommer att resultera i hårdare tag vad gäller transportsektorns utsläpp – och därmed också i en ökad efterfråga på alternativa drivmedel – samt att kreativiteten måste flöda för att uppsatta mål skall kunna nås.

CHARLOTTE BJÖRNSDOTTER LUNDGREN
BLC@MSA.SE

Utbyggnad av vattenkraft i Sverige?

Vattenkraften står för en betydande del av Sveriges energiförsörjning. Genom att vattenkraften är lagringsbar utgör den ett viktigt instrument för att balansera den samlade elproduktionen mot den varierande elförbrukningen.

I takt med utbyggnad av vindkraften kan vattenkraftens funktion som s.k. balanskraft förväntas öka. Samtidigt står den svenska vattenkraften inför ett omfattande renoverings- och uppgraderingsskede där stora möjligheter finns att effektivisera och miljöanpassa de svenska vattenkraftverken.

Miljöbalkens bestämmelser innebär begränsningar för såväl myndigheterna att åstadkomma

förändring av otidsenliga vattendomar som för verksamhetsutövarna att få till stånd en utbyggnad av befintliga eller nya vattenkraftverk och därmed öka elproduktionen. En förutsättning för utbyggnad av vattenkraften är därför att miljöbalken tydligare anger vilken avvägning som ska ske mellan naturvårdshänsyn och exploateringsintressen samt att bestämmelserna rörande tillståndsprövning i miljöbalken förändras.

Miljöprocessutredningen redovisade nyligen i sitt delbetänkande vissa åtgärder i syfte att främja utbyggnaden av den svenska vattenkraften. Betänkandet har emellertid kritiserats för att inte föreslå tillräckligt verkningsfulla åtgärder.

AGNES LARFELDT ALVÉN
ALT@MSA.SE

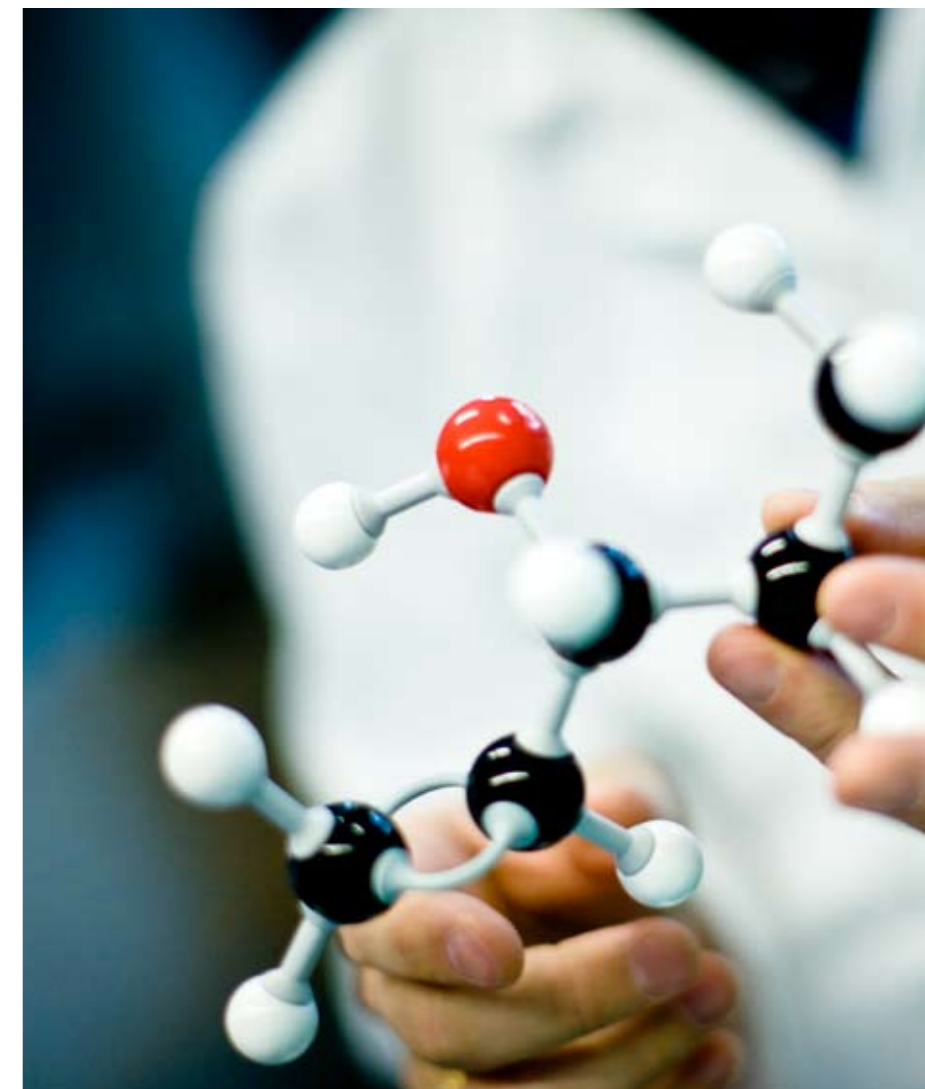
Kärnkraft och Köpenhamn

En av de stora utmaningarna vid klimatmötet i Köpenhamn i höst kommer att vara hur utsläppen av växthusgaser ska begränsas i utvecklingsländer som har ett ökat behov av energi. En av kärnfrågorna kommer att vara hur de flexibla mekanismerna skall se ut i framtiden och om dessa även skall omfatta kärnkraft. De flexibla mekanismerna är instrument som länder kan använda för att nå sina åtaganden med att minska sina växthusgasutsläpp. Länder kan t.ex. minska "sina utsläpp" genom att istället minska utsläppen i ett utvecklingsland (CDM-projekt).

Idag innehåller den s.k. Marrakechöverenskommelsen begränsningar vad gäller industriländernas möjligheter att använda sig av kärnkraft inom ramen för de flexibla mekanismerna.

Sedan några år tillbaka har inställningen till kärnkraft svängt i stora delar av världen. I Västeuropa där motståndet mot kärnkraft varit som starkast pågår för närvarande utbyggnad av kärnkraft i flera länder, exempelvis i Frankrike och Finland. Kanske kommer den ändrade inställningen till kärnkraften i Europa att få genomslag vid klimatmötet så att även kärnkraft framöver kommer att kunna användas som CDM-projekt.

LINNEA LJUNG
LLJ@MSA.SE

Nyheter i kortform

Nya regler för vindkraft

Riksdagen beslutade den 20 maj 2009 att anta regeringens förslag till ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen (prop. 2008/09:146). Lagändringarna innebär bl.a. att krav på detaljplan och bygglov i huvudsak tas bort när vindkraftverk har fått tillstånd enligt miljöbalken. Endast om vindkraftverk skall uppföras i område där det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse eller andra anläggningar krävs detaljplan. Den kommun där anläggningen skall uppföras skall godkänna att tillstånd ges. Sammanfattningsvis bedöms ändringarna medföra färre processer, kortare handläggningstid samt minskade kostnader för företag och myndigheter. De nya reglerna börjar gälla den 1 augusti 2009.

ANDRÉA DAHRÉN
ADA@MSA.SE

Flyg omfattas av handel med utsläppsrätter

Flyg till och från EU ska omfattas av handeln med utsläppsrätter för växthusgaser när EU:s flygutsläppsdirektiv nu genomförs i svensk lagstiftning. Flygbolagen får ansvaret att dels övervaka koldioxidutsläppen, dels varje år redovisa utsläppsrätter som täcker de faktiska utsläppen. Övervakningen av utsläppen ska börja år 2010 och från och med år 2012 måste utsläppen omfattas av utsläppsrätter. Utsläppsrätter kommer att tilldelas gratis efter ansökan om tilldelning baserat på antalet tonkilometer men också genom auktionering. De nya reglerna börjar gälla den 1 augusti 2009.

ANDERS WALLIN
ANW@MSA.SE

Nya regler för tåkter

Enklare och tydligare regler för naturgrus- och torvtåkter har nu antagits i riksdagen. De nya reglerna ska ersätta gällande provningsregler för tåkter. Bestämmelserna innebär bl.a. att den särskilda stoppregeln till skydd för biologisk mångfald tas bort. Frågor om hushållning och biologisk mångfald anses få en allsidig prövning genom andra regler i miljöbalken. Vidare medför de nya reglerna att en naturgruståkt inte får komma till stånd om det av tekniska och ekonomiska skäl går att använda ett annat ändamålsenligt material. Torvtåkter får inte komma till stånd om man avser att ta ut torven i en våtmark som utgör en värdefull natur- eller kulturmiljö. Lagändringarna börjar gälla den 1 augusti 2009.

Lund – ett ledande materialforskningscentrum

Sverige och Lund kommer att stå som värd för den sameuropeiska neutron-forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS). Det meddelade Europas forskningsministrar efter ett möte i Bryssel den 28 maj i år. Anläggningen, som beräknas kosta drygt 14 miljarder SEK att bygga, skall stå klar om 10 år. Tusentals forskare väntas årligen besöka anläggningen.

ESS blir världens mest kraftfulla neutronkälla där prover kan studeras på atomnivå i en process som kallas spallation. Anläggningen kan liknas vid ett gigantiskt mikroskop och öppnar helt nya möjligheter inom material- och bioteknikforskning.

I omedelbar anslutning till ESS i nordöstra Lund planeras en ny synkrotronljus-anläggning, Max IV. Med prestanda i världsklass kommer Max IV att användas för materialforskning med hjälp av korta ljusvågor inom uv- och röntgenområdet. Kostnaden för Max IV är 2,6 miljarder SEK och bygget kan komma igång redan år 2010.

ESS och Max IV kompletterar varandra – det som inte kan ses i den ena anläggningen kan studeras i den andra och tvärtom. Kombinationen av de båda forskningsanläggningarna på samma plats förväntas göra Lund till ett världsledande centrum för materialforskning.

ESS kommer att tillståndsprövas enligt strålskyddslagen och miljöbalken. Samrådsmöten har under våren hållits som ett led i det påbörjade arbetet med en miljökonsekvensbeskrivning av verksamheten.

MIKAEL WÄRNSBY
MIW@MSA.SE

